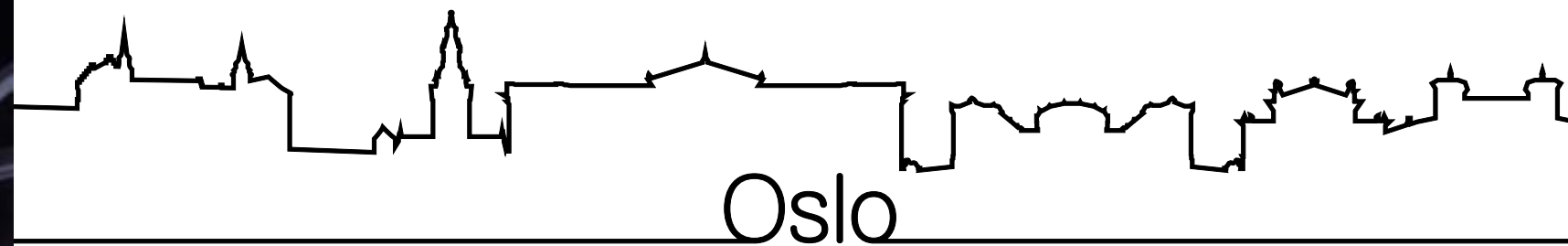

Kafékulturen är stark i Norges huvudstad. Det funkar bra att ta med skidorna in på kaféerna och restaurangerna.

Oslo

VÄRLDENS HURTIGASTE HUVUDSTAD

Oslobor har aldrig långt till skidspåret. Granskogarna som omger staden har 250 mil välpreparerade spår. Häng med till "byn" där skidor i tunnelbanan och på det lokala kaféet är en vanlig syn.

TEXT **JOHAN AUGUSTIN** FOTO **ROGER BORGELID**

Skyltarna i skidspåren är nästan för tydliga.

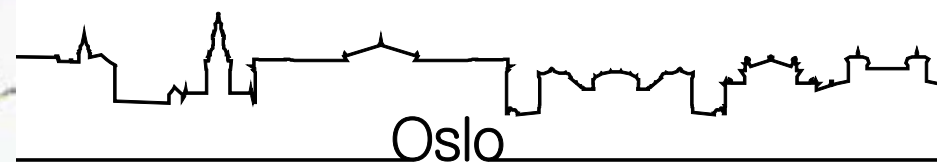

74-åriga Hans Christian Olsen avverkar 350 mil varje skidsäsong.

Timmerstugan Skjennungstua är ett perfekt pausställe.

Granskogen tornar upp sina massiva stammar, varav några är hundratals år gamla, längs med spåren

Oslo

Det är många som tar trikken till trekken tidiga helgdagar – ingen vill ju inte missa skiddagen i spåren!

Trikken” fylls på med förväntansfulla längdskidåkare. Även en och annan slalom- och snowboardåkare. Det är lördagsmorgon, och så här i slutet av januari är spårvagnen fullsatt med Oslobor och turister, bärandes på skidutrustning och ryggsäckar, som ska ta sig an några av de 250 mil längdspår som omger den norska huvudstaden. De tar ”trikken till trekken” som är ett vanligt uttryck i Oslo. En av dem är Frida Haselknippe, 21, som studerar friluftsliv på högskolan i Oslo och frilansar som skidlärare. Själva har hon åkt längdskidor i sex år, men det är inte så mycket med norska mått mätt – de flesta i Norge börjar tidigt.

– De flesta föräldrar drar med sina barn ut i spåren. Sedan är det ju många som tränar skidåkning eller som bara vill njuta av naturen, berättar Frida som flyttade hit från Lillehammer för snart två år sedan.

En annan anledning till varför längdskidåkning är så populärt i Norge tror Frida beror på ”landets skidhjältar”.

– Vi följer ju väldigt mycket skidåkning på TV, säger hon samtidigt som trikken passerar Holmenkollbacken – Norges mest besökta turistattraktion.

Hoppbacken användes i OS och VM – senast 2011. Efter en halvtimmes sakta stigande tågresa genom ett snöfyllt vinterlandskap, med utsikt över staden, är trikken framme vid slutstationen Frognerseteren.

STADSNÄRA VILDMARK

Granskogen tornar upp sina massiva stammar, varav några är hundratals år gamla, längs med spåren som är välpreparerade trots att det hela tiden fylls på med nysnö. Snön tynger ner grenarna som nästan nuddar marken. Det är tyst. Stilla. Det enda ljud som hörs är snöflingornas mjuka ”duns” när de landar. En ripa, välkomouferad mot det vita underlaget, blir plötsligt skrämmande och flyger lågt över kala buskar.

Frida möter sin kollega Reidun Løvstuen, som driver en skidskola, i spåret och tillsam-

mans åker de vant iväg i högt tempo. Det är ett par minusgrader och vindstilla här inne i skogen på några hundra meters höjd. Reidun uppskattar att det ligger en halvmeter packad snö i spåret. Det enda som egentligen saknas för en optimal skiddag är att solen bryter igenom molntäcket och snöflingorna.

Så här på helgerna är det många åkare i spåren men eftersom det välskyttade systemet är så utbrett blir det aldrig någon köbildning. Det är ett kuperat landskap med uppförs- och nedförsbackar och egentligen inga långa transportsträckor. Naturen är trolsk och påminner om riktig vildmark, trots att vi befinner oss i utkanten av en miljonstad. Överallt ser vi spår efter vilda djur i snön. Det ska finnas gott om älg, rådjur och räv. Lo och varg jagar i dessa skogar.

Frida och Reidun saxar snabbt uppför en backe på Skjennungsåsen, vars topp är 493 meter. En timmerstuga med över hundra år på nacken hyser ett kafé – Skjennungstua. Det är en mysig fikaplatz att samla ny energi på, och att samtidigt ta del av utsikten över den vitpuddrade granskogen med dess spår nedanför.

KULTURELLA RÖTTER

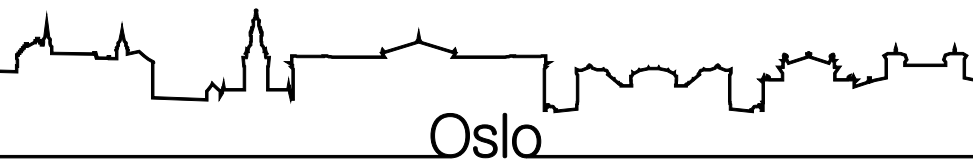
Åka längd tillsammans i grupp är något väldigt naturligt för normän, förklarar Reidun över en kopp rykande choklad på en träbänk utanför stugan – ”det hör liksom till kulturen”.

– Vi är ett outdoor-folk, så det kommer helt naturligt för oss, säger hon samtidigt som några solstrålar bryter igenom molntäcket och reflekteras i de istappar som hänger från stugtaket.

Hur är det då med trender inom skidsport, vad gäller nu?

– Innan var det snowboard, men nu är det back to nature som gäller. Slalom kan vara dyrt, för där måste du ha liftkort. Men det behöver du inte när du åker längd – det är gratis natur vi pratar om!

Tillbaka i spåret åker familjer med småbarn som stakar sig fram. Några drar sina bebisar i stängda kälkar bakom sig. Andra har hundar som springer fritt, de flesta med tasskydd. Skid-

Oslo

Skidåkarnas åldrar utgör verkligen ett brett spektrum, där det inte verkar finnas något övre tak.

åkarnas åldrar utgör verkligen ett brett spektrum, där det inte verkar finnas något övre tak.

Med bra flås, rejäl fart och en teknik som skulle få Gunde Svan att vända sig om i spåret, sneddar Hans Christian Olsen i en tvär kurva bakom några granar. Han är 74 år, pensionär och har tid att vara ute i naturen – Hans Christian åker 350 mil längdskidor varje vintersäsong.

Vasaloppet och andra lopp har Hans Christian avverkat, men det bästa han vet är att ta med mat och övernatta i någon fjällstuga som till exempel Kikut Fjellstue. Egentligen föredrar han spåren kring Drammen (ligger fyra mil sydväst om Oslo), för det är färre människor där på helgerna. Men det kvittar egentligen för skidspåren ”går överallt”.

– Korsar man motorvägen går det att åka hela vägen till Lillehammer! (18 mil norrut).

STARK KAFÉKULTUR

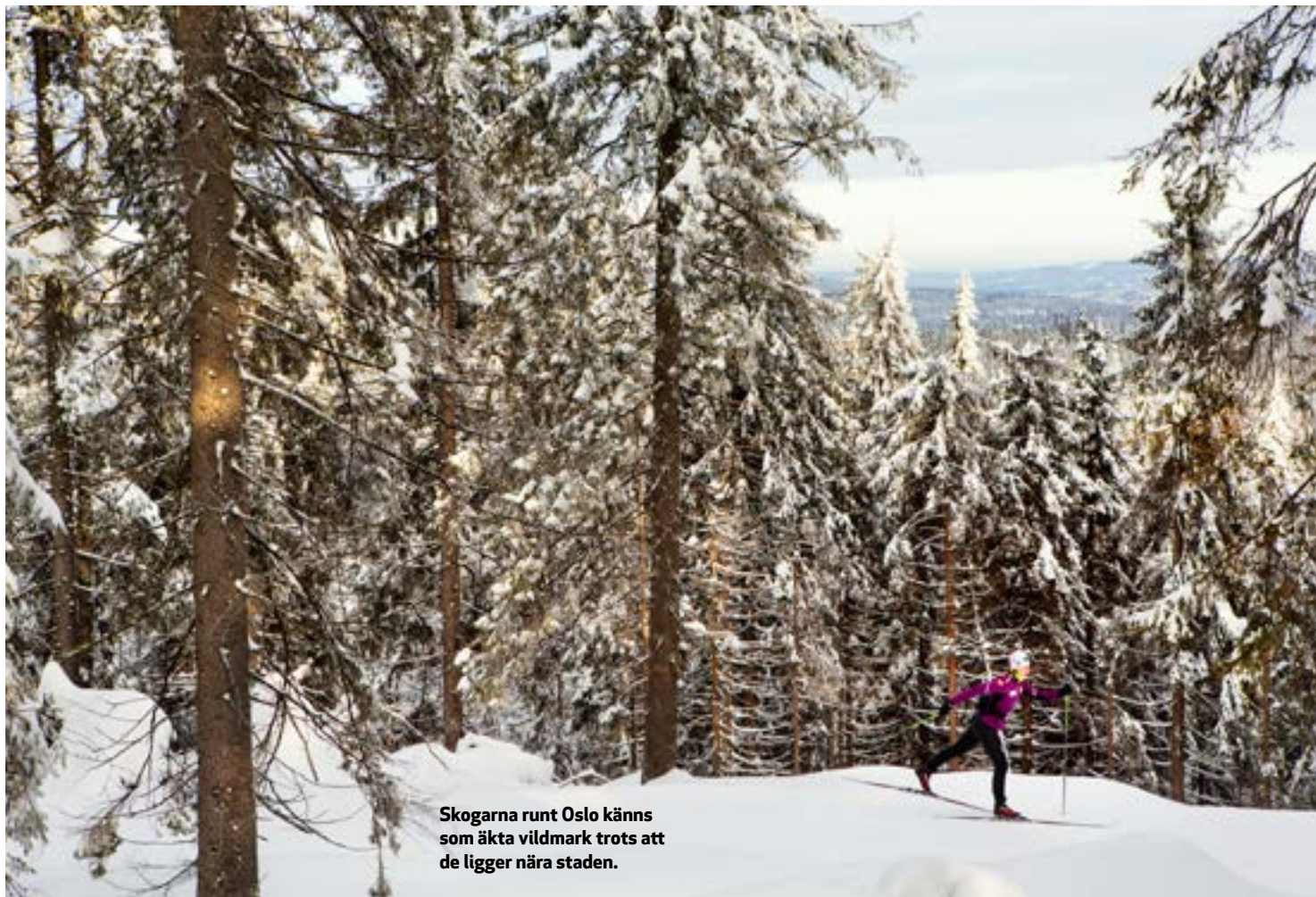
Det börjar skymma, men fortfarande lyser snön upp marken för de inbitna skidåkare som fort-

farande syns till. I trikken nedför är det en samling betydligt tröttare åkare än i morse. Men det hindrar inte många från att gå vidare ”ut i byn”. Oslo har en levande kafékultur, där trenden med avslappnade miljöer och antika möbler verkar vara genomgående.

Vi tar spårvagnen till stadsdelen Grünerløkka som ligger i den nordöstra delen av centrala Oslo. Här ligger kaféerna tätt kring Olaf Ryestorget. Det är ingen som höjer på ögonbrynen när vi kommer in med skidor i ena handen och stavar i den andra och med en ryggsäck slängd över axeln. Det är avslappnad stämning inne på Fru Hagen. Jazzmusik i högtalarna. Nybryggt kaffe i de blåvita antika kopparna. Överallt i Oslo är det svenskar som jobbar; på kaféerna, i restaurangerna, på hotellen.

– Någon säger att svenskar ger bättre service än norrmän, slänger Fru Hagens värdinna ur sig i förbifarten, även hon är svensk.

För att besöka en lite modernare del av staden beger vi oss ner till Piperviken i Oslofjor- →

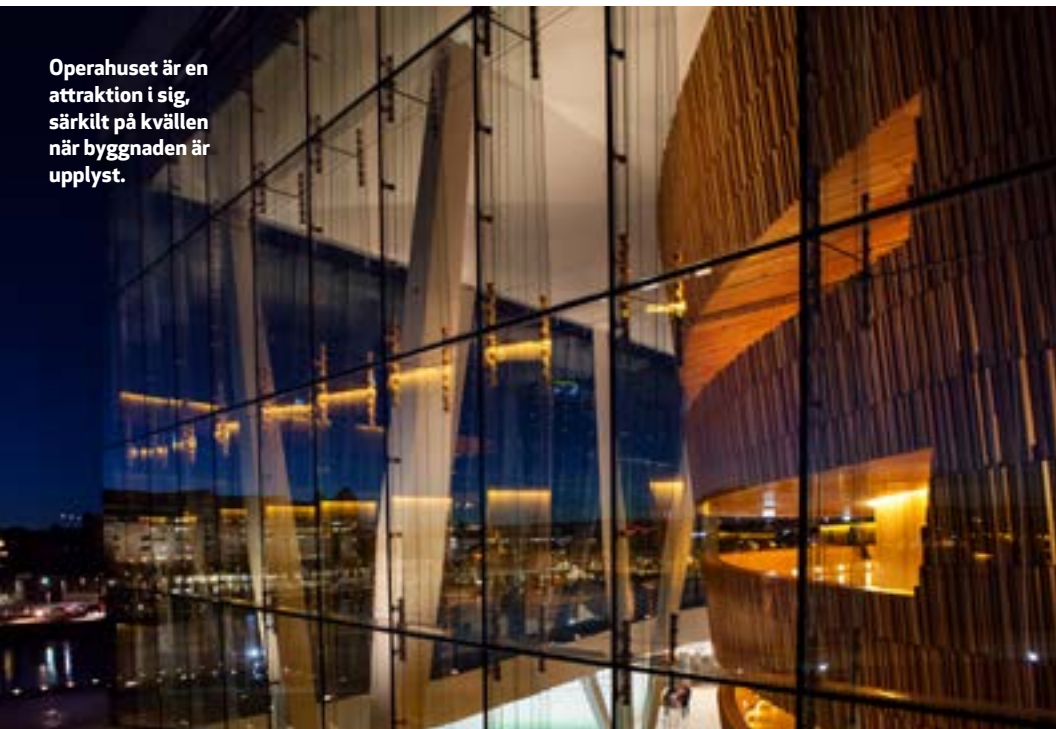

Skogarna runt Oslo känns som äkta vildmark trots att de ligger nära staden.

De flesta Oslobor börjar med skidåkning i tidig ålder – att umgås med familjen i spåren hör till vardagen.

Operahuset är en attraktion i sig, särskilt på kvällen när byggnaden är upplyst.

Oslo

den. Längs den långa träkajen som utgör Aker Brygge ligger restauranger, barer och exklusiv shopping tätt på ena sidan, och på andra sidan – hamnen med förtöjda segel- och motorbåtar.

SÖNDAGSÅKNING

Längre ut på halvön ligger den senaste av Oslos stadsdelar som stod klar förra året: Tjuvholmen. Namnet kommer från att tjuvar avrättades här på 1700-talet. Här finns hotellkungen Petter Stordalens senaste projekt, designhotellet med det passande namnet The Thief. En drink i baren är en bra avslutning på dagen. Efter en hel dag i spåren och en stor dos ren luft är det inte svårt att somna några timmar senare.

På söndagsmorgonen är spåren nypreparetrade. I dag är det många skidåkare i markerna, men högertrafik anammas och för de som vill åka snabbare finns det gott om plats mellan spåren för att passera. Det blir aldrig långtråkigt eftersom naturen är så mäktig och man hela tiden möts av leende norrmän som bara gör det de helst av allt vill göra.

Någon i spåret säger att Oslobor oftast inte planerar sin skidåkning; det mer bara händer, ungefär som att svenskar går en promenad. Kanske är det närheten till naturen och spåren? Kanske är det den tidiga skidstarten i unga år? Kan det vara så att norrmän är ett gladare folk? Efter en helg i Oslos skidspår verkar det onekligen så.

**Fride Hasselknippe
frilansar som skidlärare
och tillbringar gärna
lediga stunder i spåren.**

FAKTA

Osloåkning

Oslo har ungefär 700 000 invånare men i hela storstadsområdet bor det runt 1,5 miljoner människor. På vintern är det många som åker längdskidor eller går på tur (turskidor) i Osloområdet som täcker 1 700 kvadratkilometer skogsmark runt staden. Det är aldrig långt till äventyr – på vintern skidåkning eller skridskor på frusna sjöar och i Oslofjorden, och på sommaren vandring och mountainbike.

Det finns cirka 250 mil välskött längdskidspår, med bra skyltning och kaféer längs spåren. På helgerna är spåren välbesökta av skidåkare, på vardagarna är det betydligt glesare. Oslo har 24 nedfarter och 16 liftrar för slalomåkning och snowboard. I Oslo Vinterpark hyr du skidor och pjäxor och köper liftkort till slalombackarna. oslo-vinterpark.no

BOENDE

Thon Hotel Oslo Panorama ligger centralt, 10 minuters gångväg från centralstationen och lika långt till Aker Brygge. Lugnt område, med lyxig frukostbuffé. Dubbelrum från 800 kronor thonhotels.no/hoteller/land/norge/oslo/thon-hotel-oslo-panorama

För en upplevelse utöver det vanliga: The Thief på Tjuvholmen. Ett dubbelrum kostar från 2 500 till 35 000 kronor för sviten thethief.com

KAFÉER OCH RESTAURANGER

Fru Hagen: Trendigt – Veronica Maggios favorit fruhagen.no

Glød: Ales, fruktkryddat öl, veteöl, suröl. Baren som ligger i Grünerløkka samarbetar med ett mikrobryggeri. Thorvald Meyersgate 70.

Engebret Café: Kronprinsessan Mette-Marit har serverat i byggnaden som är en av Oslos äldsta restauranger. Här tillagar man lut fisk och sill på gammalt vis. Engebret Café är mest känd för sina smaskiga bakverk engebret-cafe.no

Ryes: Amerikansk mat och stämning på Thorvald Meyers gate 59.

Operahuset: Se en föreställning eller kom hit och ät. Eller båda. Operahusets design vid vattenfronten måste ses, helst på kvällen när det är upplyst. Torsken, fångad i Barents hav, är den bästa fiskrätt du kommer att smaka på länge opera-huset.no

RESA HIT

Tågresan mellan Stockholm och Oslo tar sex timmar, och flyg en timme. En enkelresa med SJ kostar från 300 kronor och direktflyg med SAS och Norwegian omkring 500 kronor för en enkelresa sj.se, sas.se, norwegian.com/se

Mer info om Oslo finns på visitoslo.com